

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Pavla Ondřejka
"Lidská práva v soukromém právu" ("Human Rights in Private
Law")

O současné době se někdy hovoří jako o éře lidských práv. Toto označení není rozhodně přehnané. Lidská práva, obsažená v pramenech práva nejvyšší právní síly, se stala středobodem právních řádů a s jejich étosem jsou spojeny i ostatní hlavní normativní systémy ve společnosti fungující.

Vývoj těchto práv přitom není ani zdaleka ukončen. V posledních desetiletích můžeme pozorovat jejich zesílenou expanzi mimo hranice západní kultury a také jejich mohutný průnik do oborů práva, kde nebyla, jak se říká, "doma" - do sféry soukromého práva.

Oba tyto procesy v praxi probíhají v bolestech a jsou provázeny mnoha teoretickými spory. Vyžadují důkladný teoretický rozbor. Pro právní vědce jsou potom skutečnou výzvou.

Jedním z těch, kdo neodolal této výzvě, je Mgr. Pavel Ondřejek. Sepsal a předložil k obhajobě rigorózní práci s názvem "Lidská práva v soukromém právu". Jak při plnění tohoto nelehkého úkolu obstál, tomu budou věnovány následující řádky.

Ondřejkova práce je obsáhlým zpracováním sledované problematiky na širokém komparativním základě. Více než 120 stran textu je rozděleno do osmi kapitol. V nich autor mapuje genezi lidských práv a jejich různé výklady, řeší otázky týkající se povahy těchto práv a struktury lidskoprávního vztahu, vymezuje vzájemné souvislosti lidských práv a soukromého práva, výklad posléze uzavírá nástínem problematiky kolizí základních práv. Příkladá úctyhodný seznam pramenů a naší i cizí literatury, z něhož čerpal.

Výklad autora je systematický, přehledný a čtivý, po všech stránkách na úrovni soudobé právní vědy. Dokonce lze

řící, že v našem prostředí představuje Ondřejkova studie v mnoha ohledech průkopnické zpracování. To ostatně dokládá i to, že části práce již byly nebo ještě budou publikovány.

Pokud jde o nedostatky práce, je třeba uvést toto:

1) Práci by prospělo rozdělení na obecnou a zvláštní část. Obecná část by pojednávala o lidských právech obecně (kapitoly 2, 3 a 7), část zvláštní o lidských právech a soukromém právu (zbylé kapitoly). Jinak velice hutná a zdařilá kapitola 7 by tak ztratila ráz "dodatku".

2) Větší pozornost měla být věnována soukromému právu, jeho genezi, principům a metodám regulace. Tento pohled by určitě rozšířil poznání zkoumané problematiky. Závěry by pak také nebylo nutné činit jen z často citovaných kauz a převládající doktríny.

3) Zapomínat by se nemělo na práce našich významných právních vědců J. Krejčího, F. Šamalíka a J. Boguszaka.

Vytčené nedostatky však nijak neubírají předkládané práci na kvalitě. Tato studie je v mnoha směrech nadstandardní. Promítly se v ní znalosti, zájem a pracovitost rigorózního autora. Doporučuji ji k obhajobě.

Praha, 5. 10. 2009

Doc. JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.